

Anna Kapuścińska

Sprawozdanie z konferencji naukowej Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej "Języki - Teksty - Akty komunikacyjne", Olsztyn, 5-6 kwietnia 2013 r.

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 8, 207-209

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z konferencji naukowej Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej *Języki – Teksty – Akty komunikacyjne*, Olsztyn, 5–6 kwietnia 2013 r.

W dniach 5–6 kwietnia 2013 w Olsztynie odbył się zjazd Polskiego Towarzystwa Lingwistyki Stosowanej współorganizowany przez Polskie Towarzystwo Lingwistyki Stosowanej (PTLS), Katedrę Filologii Germańskiej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz Instytut Kulturologii i Lingwistyki Antropocentrycznej Uniwersytetu Warszawskiego. Obrady podczas tegorocznej konferencji koncentrowały się wokół tematu „Języki – Teksty – Akty komunikacyjne”.

Po uroczystym otwarciu rozpoczęto część naukową konferencji. Otworzył ją referat Weroniki Wilczyńskiej (UAM), w którym autorka podjęła tematykę dyskursu rozumianego jako brakujące ogniwo pomiędzy kulturą a językiem. W. Wilczyńska określiła znaczenie tożsamości językowej i kulturowej, a także kompetencji komunikacyjnej i konceptualizacji rozwojowej dyskursu w kształceniu językowym na poziomie szkolnictwa wyższego. Wystąpienie Kazimierzy Myczko (UAM) dotyczyło znaczenia świadomości komunikacyjnej w glottodydaktyce. Zdaniem referentki pojęcie świadomości językowej jest związane z koncepcją „uwrażliwiania” na język przy jednoczesnym uwzględnieniu predyspozycji kognitywnych ucznia. Celem rozważań było wykazanie potrzeby uwzględnienia w nauczaniu refleksji nad językiem. Sebastian Piotrowski (KUL) przedstawił wyniki badań nad strategiami komunikacyjnymi, które przeprowadził w klasie języka obcego. Omówieniu poszczególnych strategii na wybranych przykładach towarzyszyła refleksja nad częstotliwością i warunkami ich występowania, a także nad ich konsekwencjami w procesie kształcenia językowego. Kolejnym wystąpieniem poświęconym tematyce glottodydaktycznej był referat Ewy Zajdler (UW) na temat zależności pomiędzy umiejętnościami receptywnymi a realizacją fonemów tonalnych w języku chińskim. Prelegentka argumentowała, iż przyczyną problemów z rozpoznawaniem tonów jest zbyt mała rozpiętość rejestru, którą można zwiększyć poprzez regularną świadomą dydaktykę.

Drugą część obrad otworzył referat Aliny Naruszewicz-Duchlińskiej (UWM) dotyczący intencjonalnych zakłóceń w komunikacji internetowej, czyli tzw. „trollingu”. Prelegentka omówiła przykłady antystrategii komunikacyjnych, jak również przyczyny oraz konsekwencję ich stosowania przez użytkowników Internetu. Następnie Stanisław Goźdz-Roszkowski (UŁ) omówił założenia frazeologii dys-

trybucyjnej w ujęciu korpusowym oraz możliwości jej zastosowania w analizie języka prawa. Jak podkreślił, frazeologia dystrybucyjna nie stoi w opozycji do klasycznej frazeologii, a jedynie ją uzupełnia, umożliwiając m.in. analizę stopnia formalności tekstu prawniczego poprzez określenie, jaki procent tekstu stanowią powtarzalne sekwencje n wyrazów. Referat Justyny Zajac (UW) był poświęcony zagadnieniu audytu komunikacyjnego w przedsiębiorstwie. Omówieniu podstawowych założeń audytu towarzyszyła krytyczna analiza jego poszczególnych typów. Prelegentka przedstawiła audyt komunikacyjny jako istotny czynnik wpływający pozytywnie na funkcjonowanie przedsiębiorstw, a jednocześnie jako interesujący przedmiot badań dla lingwistów. Kolejne cztery referaty dotyczyły różnych aspektów translatoryki. Pierwszym z nich było wystąpienie Jerzego Żmudzkiego (UMCS), który zajął się tematem holizmu funkcjonalnego w perspektywie translatoryki antropocentrycznej. Jak zaakcentował, zgodnie z koncepcją antropocentryczną sensem każdej translacji jest komunikacja, a obiektami pierwszorzędnymi są „aktywni uczestnicy wydarzenia translacyjnego”. Paweł Bąk (UR) zajął się zagadnieniem ekwiwalencji polskich i niemieckich nazw osobowych rodzaju żeńskiego z perspektywy poprawności politycznej. W swoim referacie omówił sposoby tworzenia form żeńskich w obu językach, a także poruszył problem negatywnego nacechowania niektórych nazw żeńskich w języku polskim. Referat Anny Małgorzewicz (UWr) dotyczył socjokognitywnych kompetencji tłumacza, polegających na umiejętności uwzględnienia w procesie translacji oczekiwań i kontekstu socjokulturowego odbiorcy. Na podstawie wyników przeprowadzonego badania, prelegentka omówiła główne deficyty w zakresie tej kompetencji u studentów przygotowujących się do pracy w zawodzie tłumacza oraz możliwości ich niwelowania w pracy dydaktycznej. Agnieszka Szarkowska (UW) zajęła się omówieniem strategii przekładu wielojęzyczności w napisach dla niesłyszących. Przedstawieniu tych strategii na wybranych przykładach towarzyszyła prezentacja wyników ankiety przeprowadzonej wśród osób niesłyszących, zgodnie z którymi preferowaną formą napisów jest taka, w której zostały zachowane dialogi oryginalne.

Drugiego dnia w części poświęconej glottodydaktyce pierwszą prelegentką była Joanna Zawodniak (UZ), która zajęła się znaczeniem mozaiki językowej we wczesnej dydaktyce języka obcego. Podejmując polemikę z powszechnymi opiniami dotyczącymi nauczania dzieci, prelegentka wykazała korzyści z uwzględnienia w nauczaniu języka obcego kapitału poznawczego dziecka w zakresie języka ojczystego oraz „dialogu dziecka pomiędzy dwoma językami”. Kolejny referat wygłoszony przez Aleksandrę Łyp-Bielecką (UŚ) dotyczył aplikacji sieci Web 2.0 pomocnych w nauczaniu i uczeniu się słownictwa. Prelegentka zaprezentowała wybrane narzędzia oraz przedstawiła możliwości ich wykorzystywania. Jednocześnie podkreśliła, iż nie mogą one zastępować nauczyciela i nabierają wartości dopiero wtedy, gdy są stosowane świadomie w określonym celu. Rów-

nież wystąpienie Marty Kaliskiej (UW) dotyczyło nowoczesnych narzędzi glottodydaktycznych. Referentka podkreślała, iż dzisiejsza młodzież to pokolenie tzw. *digital natives*, przedstawiając jednocześnie korzyści z zastosowania w procesie glottodydaktycznym tabletów i smartfonów, które umożliwiają korzystanie z takich form nauki jak *e-learning*, *blended learning* oraz *mobile learning*. Indywidualizacja procesów uczenia się języka obcego w instytucjonalnym kontekście edukacyjnym to zagadnienie poruszone w pierwszym z trzech ostatnich referatów, wygłoszonym przez Mariolę Jaworską (UWM). Dotyczył on z jednej strony akcentowania w aktach prawnych potrzeby uwzględnienia cech indywidualnych ucznia, z drugiej zaś rzeczywistości edukacyjnej, w której m.in. zbyt duże dostosowanie do wymogów egzaminów wyklucza indywidualizację.

Kolejna referentka, Anna Dolata-Zaród (UŚ), przyjrzała się zagadnieniu wartościowania w tekście specjalistycznym. Przeanalizowany materiał badawczy obejmował 35 wyroków sądu apelacyjnego w języku niemieckim. Prelegentka omówiła występowanie poszczególnych typów językowych środków wartościujących w oparciu o typologie zaproponowane przez J. Puzyninę oraz C. Kerbrat-Orecchioni.

Referat Krzysztofa Nycza (UR) dotyczył tekstów w komunikacji giełdowej. Badacz skoncentrował się na stosowanej w nich terminologii specjalistycznej jako elemencie stanowiącym o niepowtarzalności tej odmiany języka. Wśród kategorii wyodrębnionych w analizie znalazły się leksemy powstałe w wyniku terminologizacji słownictwa potocznego, metafory, skróty alfabetyczne oraz zapożyczenia.

Obecność cenionych autorytetów z dziedziny językoznawstwa, jak również bogactwo poruszanych tematów, od problemów teorii przekładu poprzez zagadnienia z zakresu językoznawstwa ogólnego i porównawczego aż po glottodydaktykę, sprawiły, iż obrady podczas tegorocznej (już piątej) edycji konferencji PTLS można niewątpliwie uznać za owocne. Stanowiła ona jak zwykle okazję do inspirującej wymiany spostrzeżeń i poglądów naukowych między lingwistami reprezentującymi różnorodne nurty badawcze oraz różne filologie. Szczegółowe informacje dotyczące konferencji zamieszczone zostały na stronie www.ptls.uw.edu.pl w zakładce Konferencje.

Anna KAPUŚCIŃSKA
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy